

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/318/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115217493
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115217493.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 35 724 803 zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 36613843, proti odporcovi: M. o zaplatenie 231,01 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

1. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 197,82 eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 69,26 eur od 10.01.2013 do zaplatenia, zo sumy 39,13 eur od 10.02.2013 do zaplatenia, zo sumy 18,72 eur od 10.03.2013 do zaplatenia, zo sumy 38,87 eur od 10.04.2013 do zaplatenia, zo sumy 31,84 eur od 10.05.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.
3. Súd u r č u j e , že zmluvné podmienky v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 29. 6. 2011 uvedené v čl. 4 týkajúce sa zmluvnej pokuty v znení "V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod. 3. 6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a/až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1. V prípade žiadosti účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamžikom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku." sú neprijateľné a n e p l a t n é.
4. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 16,50 eur za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia vo výške 67,94 eur, k rukám jeho zástupcu, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
5. Súd r u š í Platobný rozkaz tunajšieho súdu zo dňa 18. septembra 2015 č. k. 16C/318/2015-39.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia žalovanej čiastky - za nezaplatenie ceny služby a zmluvnej pokuty na základe zmluvy o pripojení v znení dodatku.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. /jedná sa o drobný spor/, pričom vychádzal z predložených písomných dôkazov. Rozsudok bol verejne vyhlásený / bez nariadenia pojednávania/ v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Navrhovateľ /jeho predchodca/. poskytuje ako operátor služby v oblasti elektronických komunikácií. So žalovaným uzavrel dve zmluvy o pripojení vrátane dodatkov.

Dňa 28. 8. 2007 účastníci konania /resp. predchodca navrhovateľa a odporca/ uzavreli zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku zo dňa 29. 11. 2011, 30. 7. 2009, so záväzkom odporcu

zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov. Pri uzavretí Dodatku k zmluve poskytol navrhovateľ odporcovi mobilné zariadenie Sony Ericsson K6101 za dohodnutú kúpnu cenu. Účastníci dohodli aj zmluvnú pokutu v dodatku okrem iného aj za nezaplatenie splatnej ceny služby bez ohľadu na dĺžku doby do uplynutia doby viazanosti.

Odporca nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od december 2012 - apríl 2013 a za to podľa zmluvných podmienok navrhovateľ uplatnil zmluvnú pokutu. Poskytnuté služby fakturoval navrhovateľ odporcovi faktúrami zo dňa 22. 12. 2012, splatnej 9. 1. 2013 v sume 69,26 eur, fa zo dňa 22. 3. 2013, splatnej 9. 4. 2013 v sume 38,87 eur, faktúrou zo dňa 22. 2. 2013, splatnej 9. 3. 2013 v sume 18,72 eur, 22. 4. 2013, splatnej 9. 5. 2013 v sume 31,84 eur, faktúrou zo dňa 22. 1. 2013, splatnej 9. 2. 2013 v sume 39,13 eur. Faktúrou zo dňa 22. 1. 2014 splatnou 12. 2. 2014 si navrhovateľ uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 33,19 eur.. Za služby si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje čiastku 197,82 eur. Zvyšok nároku predstavuje zmluvnú pokutu.

Na výzvu navrhovateľa zaplataenie pohľadávky žalovaný nereagoval. V predmetnom konaní navrhovateľ teda uplatňuje cenu služby a zmluvnú pokutu.

Na základe tohto skutkového stavu súd čiastočne návrhu vyhovel, a to v časti faktúr za poskytnuté služby, ktoré odporca neuhradil a túto skutočnosť odporca ani nenamietal.

Navrhovateľ sa domáha plnenia zo zmluvy (§ 80 písm. b/ O.s.p.) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti je účastník povinný platiť cenu za poskytnuté služby. V časti o zaplataenie ceny služieb odporca nenamietal žiadnu takú okolnosť, ktorá by sponchybovala pohľadávku navrhovateľa na zaplataenie ceny telekomunikačných služieb za horeuvedené obdobie. Navrhovateľ služby dodal, odporca ich prijal a do vyhlásenia rozsudku za ne nezaplatil. Súd nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, pretože cena bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá a z úradnej moci ex offo súd nezistil ani iné okolnosti, ktoré by indikovali vadnosť právneho úkonu v časti ceny služieb. Súd preto v časti zaplataenia ceny za dodané služby návrhu vyhovel, pretože odporca ako dlžník má povinnosť z platného záväzku zaplataiť cenu služby (§494 Občianskeho zákonníka). Súd priznal podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. aj úroky z omeškania, vzhľadom na to, že nastala omeškание odporcu s plnením záväzku.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškание s plnením peňažného dlhu. Úroky z omeškania súd priznal v zmysle návrhu odo dňa omeškania odporcu do zaplataenia pohľadávky vo výške určenej nar. vl. č. 87/95 Z. z.

Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti o zmluvnú pokutu. Pokiaľ by súd vyhovel návrhu na zaplataenie zmluvnej pokuty, nielenže by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1, 4 písm. k/ a 5 Občianskeho zákonníka (OZ) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa.

Súd prihliadal k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluve (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

Už pri spomínanej situácii, ak by išlo o nezaplatenie posledného mesačného paušálneho poplatku, tak by zmluvná pokuta 79 EUR vo vzťahu k mesačnému poplatku predstavovala neúmerne vysokú čiastku. Z pohľadu náhrady škody je takáto zmluvná pokuta neobhajiteľná aj z dôvodu, že podľa zmluvy nárok žalobcu na náhradu škody prevyšujúcej zmluvnú pokutu nie je dotknutý.

V tomto smere nič na neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti úpravy zmluvnej pokuty nemení ani skutočnosť, že odporca neuhradil žiadnu faktúru, neprijateľnú podmienku nie je možné žiadnym spôsobom moderovať ani do výšky hodnoty telefónu.

Odporca porušil zmluvu v prvom roku zmluvného vzťahu a teda sa môže javiť, že v jeho prípade obavy z poškodzovania spotrebiteľa nie sú namieste. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplnujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora

Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že navrhovateľa by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3,4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice).

Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť. Súd preto návrh o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

Vzhľadom na prevažný úspech navrhovateľa tomuto súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p. priznal plnú náhradu trov konania, keď jeho neúspech bol iba v nepatrnej časti. Trovy konania predstavujú náhradu za súdny poplatok, ako aj trovy právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia, napísanie žaloby á 23,90 eur, paušál á 10,07 eur, DPH 20%, v zmysle § 10 a nasl. vyhl. č. 655/2004 Z. z.

S poukazom na ust. § 173 ods. 2 O. s. p. súd rozhodol o zrušení platobného rozkazu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.